

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óra 10 frt — kr.
Félóra 5 : 50 :
Negyedóra 2 : 50 :
Egy óra 1 : 50 :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A „Debreczeni ev. ref. felső leány-iskola”

«Nő-nevelés jöjjön el a te országod!» a magyar társadalom «Miatyánk»-jának e — közművelődési érdekből — rendkívül fontos kérését halljuk naponként és sürgősen felszállani ahhoz a leg-tökéletesebb lényhez, aki a maga képére teremtett embernek azt az intést adja: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!” s azt akarja, hogy az emberi tökéletesedés nagy munkájából és sikeréből kivegye minden ember — fi és nő — a maga részét.

A kik e téren egész odaadással munkálkodnak, a közművelődés fejlődését minden igyekezettel elősegítik: mint egyetemes ember-társadalmi nagy munkások, köz-hálára érdemesek . . . nálunk magyaroknál, mivel közelebről a faj kulturáját emelik — nemzeti érdekből különösen is méltók az elismerésre, de egyszersmind mint példaadók: a buzgó követésre.

Akik Debreczen ügyeit intézték a multban, teljes ismerettel voltak városuknak az iskolák állításában és fenntartásában álló nagy érdeke iránt s azért ápolták féltő nagy gonddal főiskolájukat, azonosították mintegy a ref. egyházzal magokat abban az időben, amikor itt még más felekezet iskolájáról nem is lehetett szó, mert hiszen az egész város lakossága az evangéliom szerint reformált egyházhoz tartozott. Persze a kor szelleme szerint a fi-nevelés és tanítás

ügye tulnyomólag uralkodott az iskolázás terén; úgy hogy a magasabb nő-képzés, a mennyiben a családon kívül létezett, csak egyesek által fenntartott intézetek szűk keretébe szorult.

A legújabb kor meghozta a felsőbb leány-képzés nagyobb lendületét: a reformált egyház maga állított nyilvános felsőbb leányiskolát, amelyet a város és vidék szükségletének megfelelő magas színvonalra emelt. Azonban azt még mindig hiányosnak érezte, mert miként a magyarországi reformátusoknak sehol — itt sem volt nőtanító-képezdével kiegészített felsőbb leányiskolájuk. A debreczeni ev. ref. egyház tehát igyekezett betölteni felsőbb leányiskolai alkotását: nőtanító képezdével való kiegészítéssel; melylyel nemcsak a felekezet szükségletének teendőt eleget, hanem a magyar nemzeti közoktatási kormányának is segítségére jött, amely nem állít ugyan elég nő tanító-képezdét, de azért a protestánsokat sem serkenti, sem segívezi ilyenek állításában.

Pedig azt csak mindenki beláthatja, hogy Magyarországon, ahol tanítóknak általában, de különösen nőtanítóknak még mindig nagy hiány van, egy Debreczenben, a magyar alföld e metropolisában felállítandó teljes nőtanító-képző intézet, nagy nemzeti érdek, habár az kijelölten és közelebről a hazai protestáns felekezet nőképzési ügyét szolgálja is. Hiszen a prot. elvek éppen nem állanak ellentétben a hazaszeretet elvével.

Debreczen város halósága, amely kultur czélért áldozatot hozni sohasem fukarkodott, amely a városnak más felekezetű lakosokkal népesedése óta — ezek iskoláira való áldozatoktól sem volt idegen, amely a r. kath. gymnasium 8 osztályura kiegészítése ügyét is — nagy összeget képviselő áldozatával sikerhez jutatta: megmérte a ref. egyház törekvésének, a nő-praeparándia felállításában fekvő súlyát s 100,000 frtos, vagy hát 200,000 koronás alapítással kívánta a buzgó kultur-óhajtatást valóságossá változtatni. Joga volt ehez mind történeti emlékeinél fogva; mind pedig azért is, mert hiszen a törzs lakossága nagyobb, de egész lakossága még ma is több mint két harmadrészben az ev. ref. felekezethez tartozik . . . Ám, megbotránkozással halljuk, hogy ezen összegnek a felsőbb leányiskolát fenntartó ref. egyház irányában kötelező magára vételét: a belügy miniszter nem erősítette meg . . . S micsoda indokból? . . . Nem akarja a városi vagyont tovább terhelteni?!

Milyen gyámkodó gondoskodás Debreczen város érdekéről . . . mintha ez az összeg, a nőképzésben, az általános nemzeti kultúra emelkedésében elveszett tőke volna s nem hozná meg sokszorosán kamatját!

Elismerjük, hogy a kormánynek kötelessége a városok vagyonkezelését ellenőrizni; elismerjük, tudjuk is, hogy rendkívüli nagy oka van erre, amikor

A kerti lak.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Irtá: **Heiman Jenő.**

I.

Felvirradt tehát, a nagy eseménydus, négy hét óta lázas türelmetlenséggel várt nap. Ma érkezik ugyanis dr. Barcsay Zoltán rég nem látott szülei házának meglátogatására.

Ez érkezést megelőző 4 hét alatt a család minden tagja, az apa, az anya s Magda, Barcsayek nevelt leánya a kedves vendég fogadtatásához s hontartózkodásához szükséges előkészületekkel foglalkoztak. A szobákban, az udvarban, az istállóban, a kertben, szóval a mestzeágazó kastély és udvar minden zegzugában, csakis ezen előkészületek adtak dolgot a nem csekély számú cselédségnek.

Az öreg Barcsay ménésének legszebb négy 5 éves pejaripáját gyakoroltatta be egy négyes fogatba; ménésének legtüzesebb lovát pedig, a szinten 5 éves Csillagot, naponként meglövagoltatta; összes kocsjait felujtatta, a szerszámokat kiegészítette, Hecort és Achillest — Juno 2 kölykét betanítás végett a grófi erdőszhez adta, kit ezenkívül 2 duplacsöví, legújabb szerkezetű vadászfegyver beszerzésével is megbizott. Röviden tehát az öreg Barcsay a kocsisas, lovaglás s vadászat élvezetét kívánta fia számára előkészíteni.

Az anya ellenben a belső szükségletek kielégítését vállalta magára s jóllehet, a köztvény már évek óta karosszékehez láncozta, a remény, hogy a 8 év óta távol volt fia, egyetlen gyermekét csakhamar szívéhez szoríthatja, a lázas munkálkodáshoz kölcsönzött neki erőt.

Legelső teendőjének tartotta a szürke szobát kedves vendége részére rendbe hozatni. E szürke szobában látta meg Zoltánja először a világosságot; e szobában hallotta először hangját, e szoba volt tanuja első, félnék, ingatag léptének, ez hallotta a picziny ajkáról eldadogni az első mama, apa szók kedves zengését, az esti és reggeli imákat, itt, e szobában foglalkoztatta az első dajka-mese gyermekes képzelődését, itt aludta és álmodta át első, tiszta, ártatlan álmait s itt nyerte meg az írás és olvasás első elemi ismeretét is, mignem a városi gymnásiumba került; minden vakációban azonban e szoba lett ismét tanuja testi és szellemi növekedésének, részese álmainak és vágyainak, reményeinek és várakozásainak. Természetes tehát, hogy az anya azon véleményét, mely szerint Zoltánja csak azon szobában találhat és talál üdülést, a melyben kised volt, gyermekké nőtt s melyet ifjúként elhagyott: a családi tanács egyhangúlag magáévá tette.

De ezzel nem szűnt meg meg az anya

tevékenysége . . . kötelességének tartotta ugyanis Zoltánjának hontartózkodása alatt az étlapot is összeállítani; s karosszékeben ülve órák hosszat törekedett emlékezetébe visszaidézni fia kedvencz ételeit s egyedüli aggodalmát képezte, hogy az évek hosszu sora miatt ezek egyikét vagy másikat elfelejtette.

Az összes előkészületek lelke pedig Magda volt. Apa, anya tanácsért egyedül hozzá fordultak, hozzá, ki oly szakértelemmel nyújtott mindenre felvilágosítást, utbaigazítást, hogy kimondhatatlan ügyessége, tapasztalossága s szelidsége nevelő szüleit ezuttal is bámulatba ejtette.

Ő, ki mindig első volt talpon s mindig utolsóvak tért pihenni s ki már 2 év óta lelket képezte a messzeágazó háztartásnak, sőt gazdaságnak, a lehető legnagyobb szigorral őrködött a házban, udvaron, kerten s a lehető legnagyobb lelkiismerettel vigyázott, hogy az ökor és lóistálló, a baromfi-udvar, disznó pajta, és éléskamrák, a mező gazdasági szerszámok rendbe jöjjenek. «Haza érkezők a ház fia» — gondolta magában — «kinek jogát képezi szemlét tartani, vizsgálni, itélni, én pedig, mint gazdasszony, ajkairól elismerő itéletet óhajtok hallani.»

Magányos óráiban ellenben, midőn a hűvös nyári estéken Zoltán megérkezéséről gondolkozva a kertben sétálgatott, mély aggodalom szállta meg, mert «8 év hosszu idő eg y

egy-egy törvényhatósági város vagy megye botrányos vagyonkezelésében, rendesen idő után, egy-egy helyrehozhatlan panamát tapasztal... De hat dicsőséges állami mindenhatóság!... a visszapótolhatlan szomorú esetek az által hozhatók helyre, hogy egy város magas kulturérdekből számszorosan kamatozó tőkéje is elveszítne tartassék s az az államkormányzati észszerű ellenőrzés, hogy a nemzeti célnak hozott áldozat-tételben egy felemelkedett városi hatóság meggátoltassék!?

Nem!... Ez a tőke éppen arra szolgál, hogy a leányok, a leendő magyar anyák magasabb erkölcsi műveltsége által, a jövő nemzedék erkölcsi értéke megnevelődjön s ebben térüljön meg a nemzeti erkölcs helyes alakulásának kiszámíthatatlan hasznát hajtó értéke.

Talán csak belátja ezt a belügy-miniszter ur jog törvény és igazságos lelke is... Honnan van mégis, hogy ily botrányosan elszámító gyámkodás alá veszi Debreczen város hatóságának célbavett intézkedését; amely ha sokakban hibázhat is, de a debreczeni felsőbb leányintézetnek tanítónő-képzővel kiegészítési törekvéhez, amaz alakítással hozzájárulása, amidőn közkívánat szerinti és közhelybehagyást is nyert, oly kultur-fényben mutatja be a város intézkedését, amely nemcsak bírálaton felül magasan áll, hanem a köztisztéletet is biztosítja.

Szándékosan elszámításból eredetlenné nevezük e hibás tény, mert tisztább fő- és tisztább politikai erkölcsöt szeretünk feltételezni bármely magyar

miniszterben, mintsem helyt adjunk annak a könnyű feltevésnek, hogy sőtét felekezeti elfogultság által hagyja magát befolyásoltatni elhatározásában.

Meg vagyunk győződve, hogy a nemes város hatósága kiköszörül a csorbát, amelyet a belügyminiszter ur helyben nem hagyásával a debreczeni felsőbb leányiskolával kapcsolatos nőtanító-képezde ügyén meg gondolatlanul ejtett; a mint ez már, ezt illető javaslat útján munkába is van véve s a város 12.000 korona állandó évi járadékkal hozzájárulása megfelel a 200.000 korona tőke 6%-ának; de ez évenkénti kiutalásoktól létezően függővé, mégsem bir azon biztos állandósággal, mintha a tőke örök-időkre és visszavonhatatlanul a ref. egyház kezelése alá adatott volna, mert hát amint látszik: „tempora mutantur et nos mutamur in illis.“

a.-r.

Debreczen, május 14.

A miniszterelnök a királlyal. A király szombaton délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt.

Az abonyi mandátum. A pestmegyei abonyi kerületben G u l n e r Gyula, ki belügyi államtitkarrá történt kinevezés folytán ott új választásnak vetette alá magát, egyhangulag — kiküldötték országgyűlési képviselőnek.

A magyar delegáció. A magyar delegáció szombaton este megalakult, amennyiben megválasztotta tisztikarát. Elnöke Széll Kálmán, alelnöke Szapáry Gyula pf. Szilágyi politikai beszédében a béke belüli és kívüli fenntartásáról beszélt: aztán méltatta a király berlini látogatása alkalmával kitüntetett német rokonszenveit. A közöskormány bejelentette megbízottait, s K á l l a y B. kö-

zös p. ü. miniszter beterjesztette a közös kormány jelentéseit.

A magyar delegáció fogadtatása.

Ő felsége ma délben fogadta a delegációkat a királyi várakban a szokásos szer-tartások mellett.

A magyar delegátusokat déli 1 órakor fogadta ő Felsége. A delegáció tagjai előző-zőleg a főrendiház üléstermében gyűltek össze, ahol Szilágyi Dezső közölte velük ő felségehez intézendő beszédét, majd a királyi várakba hajtottak. Apponyi Lajos gróf, magyarországi udvarnagy, a kihallgatási terem-be vezette a delegátusokat, a kik a trón körül felkötve foglaltak állást.

A kihallgatási teremben már előbb meg-jeletek Gulochovszky gróf Krieghammer báró és Kállay Béni közös miniszterek, valamint Andrassy Aladár gróf, m. kir. lókamaras-mester és Piret báró a cs. és kir. trabant testőrség kapitánya. (Pálffy gróf a m. kir. testőrség kapitánya jelenleg külföldi uton van.)

Miután Andrassy Aladár gróf megtette jelentését, pontban 1 órakor megjelent a terem-ben ő felsége, kit a jelenlevők lelkes eljen-zéssel üdvözöltek.

Többen a delegátusok közül hiányoztak. Így a horvátok közül csak Gyurkovics és Kussevics jelent meg. Sokan katonatiszti ruhában jöttek el, így Tisza István, Andrassy Tivadar grófok és Münnich Aurél. — A magyar kormányt csak Széll Kálmán képvisel-e.

Ő felsége erre a trónszék előtti emel-vényre ment. Az emelvénytől balra állott Széll Kálmán miniszterelnök, tovább balra a közös miniszterek, a miniszterelnök mögött Paar gróf, lovassági tábornok, főhadsegéd és Piret báró; az emelvénytől jobbra Apponyi Lajos gróf, magyarországi udvarnagy és a szolgál-at-ban levő szárnysegéd állottak.

Szilágyi Dezső a delegáció elnöke inté-zett a király életteljesével végzett beszédét, mire a király következőleg válaszolt:

ember életében! — Zoltán nem lehet többé olyan fiú, vagy ifjú, a milyennek még szülei képzelik, mert a legutóbb elröppent 8 év ok-vellenül teljesen férfira érlelhettek. Hi-z hogy lehetne máskülönben az a híres, a lapok al-tal olyannyira dicsért és magasztalt fővárosi orvos? Hogyan, miképen lepjek tehát eléje? milyen lesz első t. l. közölségünk? A közötté, a 18 éves maturáns közötttem, a 13 éves lány közt 8 év előtt fennállott fesztelen érint-kezés ma már kesegtelenül teljesen ki van zárva. Általában emlékszik-e a híres dr. Barcsay Zoltán arra a Magdára, kivel gyermek-eveiben futkosott, lapdázott, játszadozott, tán-czolgatott, ki egykor mindenféle tréfájára hajlott, ki kocskázás közben még akkor sem ijedt meg, ha a legvadabban vágatott végig az országúton; ki mindannyiszor letörölte homlokáról az izzadt-ágot, valahányszor a leg-farastóbb lovaglastól kimerülten hazatért; ki az aggódó anya előtt mindig eltitkolta, ha a lovagló, kocsi vagy vadászati sportban a helyes, merteken tu hajlott. Emlékszik-e még arra a lányra, ki gyermek-eveiben barátója, testvére volt?

Leveleiből ezt nem következtethetem, gyéren, havonta csak egyszer érkeztek s ezek is egyhangúan, röviden szólottak szüleinek. Hogy is lehetne különben ez másképp nála, a sokoldalulag elfoglalt híres fővárosi orvosnál!

A nevezetes nap előestéjén újra atgo-ndolta kényes helyzetét, s balsejtelemtől szor-rongatva könnyekre fakadt. E perczben nélkülözte elő-zőr az édes anyát, mivel a kételkedés, habozás, aggodalom e nehéz p-r-czeiben, csakis tőle nyerhetett volna tanácsot, vigaszt. Barcsaynéhoz pedig ezekért nem for-duhatott, hisz Zoltánt, a gyermeket, az ifjut varta haza, holott ő már érezte, hogy neki Barcsay Zoltán doktorban egészen másnak, a fogadására kell keszen lennie.

II.

A budapesti személyvonatnak 8 óra 50 perczkor kellett K-r-állomásra érkeznie; az öreg Barcsay, ujonnan összeállított négyes fogaton, 50 perczrel előbb ért az állomásra, a hol Janossal, a koc-issal újra megvizsgálta, hogy a fogat teljesen rendben van-e. Az állomásfőnökök ezután óráját kezében tartva büszkén elmondotta, hogy a kastélyból az állomásig terjedő — rendes körülmények köz-ött 1 órai — utat, fia fogatán 23 1/2 percz alatt tette meg a nélkül — mint erősen meg-nyomta — hogy Janos a subogot kieresztelte volna. Az állomásfőnök nevének pedig ebe-szété, hogy Budapestről varja haza fiát, a h i r e s d r. B a r c s a y Zoltánt, s alig maradt ideje óragyságának szerencsekívána-tait fogadni, midőn a személyvonat felűnt, a mozdonyt egyet fűtyentett, a vonat a szoká-sos zöréjjel a pályaudvarba rohogott, a mo-zdony hirtelen megállott, egy lökes s a kocsi-k a visszaütődés következtében egymástól szét-faszítottak, mire a kocsisor neszte enül meg-állott es a kalauz kikialtotta: »Ker — egy percz!«

Juno — a vén eb — a kastélyból való elindulaskor a kocsi bakjára ugrott, tehát szintén az állomásra érkezett. A mozdony prüsszögése azonban felzavarta kényelmes helyzetéből, s azon hiszbenben, hogy gazdáját baj fenyegeti, a bakról leugrott s a pályaud-var kijáratánál fiára varakozó öreg Barcsay mellé helyezkedett.

A jobbara földmives osztályhoz tartozó uta-ok kiszallottak, sőt a pályaudvart is el-hágyták már, de Zoltán seholsem mutatko-zott; az öreg Barcsayt aggodalom szálta meg, — de ime itt még egy utas.

Égy karsu, — nyulank, utazó sapkáját mélyen homlokára huzott, s egészen felhaj-tott felső kabátja gallérját selyem kendővel

akötött uri ember — ez legyen ta'an Z o l t á n ?

Az öreg Barcsay erősen szemügyre vette a mellette elhaladó ferfit, ki egy vasuti szol-gatól a Barcsay kastélyból érkezettek után tudakozódott. Ugyanezen pillanában Juno örömszaholással az idgenre ugrott, ki meg-szeppenve az állatra mar-már ra ütött, ami-kor az öreg Barcsay elébe állt, es... apa s fiu egymásra találtak.

Az ölelkezésen rövidesen átettek, mert az apa a teljesen kabátjába burkolt fiát meg sem cökölhatta, s így mindezt egy kézszor-ritással kellett pótolni.

Juno eközben farkcsóvalgátás kíséreté-ben a vendég körül ugrandozott, mit az öreg Barcsay észrevéve így szól: »Lásd Juno is köszönteni akar, es meg is érdemi a barát-ságos szót, mert közbevevélése nélkül nem ismert volna az apa a fiára s a fiu az ap-jára.«

»Dehogy« — felelé Zoltán — »talán azért, mert a dög annyira megijesztett?«

»Hogy lehet ily csekélységen annyira megijedni« — válaszola az öreg — »de te beteg vagy talán, hogy ma ily szép augusz-tusi esten ennyire felső ruhába burkolóztál?«

»Egészseget a magam módja szerint őrzöm« — volt a rövid de határozott vá-lasz.

Az öreg, kinek Zoltán beköszönője se-hogysem tetszett, fiát kocsiához vezetve mondá: »ezen számodra összeállított s egye-dül neked rendelkezesedre bocsajtott négyes fogaton hajtatunk haza.«

»Köszönöm atyam gyöngéd figyelmessé-gedet; kerlek azonban, utasítsd a kocsist rö-vid lépésekben hajtani, mert a gyors utazás nagyon árt egészsegetnek.«

»Tehát — ez sincs innyére« — gondolta megütődve lehangoltan az öreg, mire kocsi-ra

Hü ragaszkodásuknak imént hallott biztosítását őszinte köszönetemmel viszonzom.

A monarchia politikai helyzetében azon néhány hónap alatt, mely az országos bizottságok utolsó ülészaka óta lefolyt, változás nem állott be. A szövetségeseinkkel fennálló, melyek soran át kipróbált benső viszony, mely a német császár ő felségénél legujabban tett látogatásom alkalmával ismét oly lelekező módon nyilvánult, örvendős kiegészítést talál azon kitűnő viszonyban, melyben minden más hatalomhoz állunk valamint különösen azon folytonos egyetértésben, melyet a közel Keletet illető minden kérdésre nézve az orosz birodalommal ápolunk; ezen helyzetből folyólag azon bizodalmat táplálhatjuk, hogy a béke áldásai a monarchia számára ezentúl is fenn fognak tartatni.

Hadügyi kormányzatom ez évben is csak a legszorosabb szükség határai közt állapította meg fokozott igényeit. Ezen költ-ségtöbbletek részben az előbb történt megszavazások folyományai, részben a tűzérési fegyverzet terén eszközözendő kísérletekre, valamint elodázhatlan természetű megrendelésekre és építkezésre vonatkoznak.

Bosznia és Herzegovina közgazdasági élete a folytonos fejlődés rendes útján halad és ezen országok közgazdasági költségeire, mint eddigelé, saját bevételeik teljesen elegendők.

Hazafias odaadásuk iránt, a melylyel magukat alkotmányos feladatuk megoldásának szentelni fogják, teljes bizodalommal viseltetvén, szívélyesen üdvözlöm Önöket.

A delegátusok viharos éljenzése közben szált le ő felsége az emelvényről és Széll Kálmán miniszterelnök által bemutatatta magának az új delegátusokat. Ő felsége közel fél óráig cerclét tartott a delegáció tagjaival, majd a jelenlévők lelkes éljenzése közt visszavonult belső termeibe.

A delegáció fogadása után a király cerclét tartott s majd egy fél óráig társalgott a magyar delegátusokkal, amelyben többeket megszólítással kitüntetett; de különösen az országos fagy által okozott károk felett fejezte ki aggodalmát.

ültek s rövid lépésben a kastély felé hajtottak, hova nem értek ugyan 23 $\frac{1}{2}$ percz alatt, a hogyan ostor nélkül ment volna a fogat, hanem mint az öreg Bárcsay leverten konstatalta — hosszú 55 percz alatt. És ezen 55 percz alatt néman ült egymás mellett apa s fiu. Az apát a fiu különös magatartása feszélyezte, a fiu ellenben betegnek látszott. Sőt Juno sem kívánczolt ezáltal kocsin hazajutni s szokott helyéről, a bakról hiányzott.

A kastélyban ezalatt az anya telve volt várakozással. Hallotta férjét a kastélykapun kihajtatni, számolta az ut megtételére szükséges perczeket s az óramutatót mindaddig követte, míg ahhoz a helyhez el nem ért, a hol a vonat megérkezését remélhette. Ekkor pedig lelki szeméi elé varázsolta mint dől a fiu rég nem látott apja karjaiba s mintegy látta őket karonfogva a kocsi száján, s hallani vélte, meennyire serkentik Jánost kiméletlenül a lovak közé csapni, mert a fiu már nagyon vágódik anyjának karjaiba repülhetni.

A kastélyba érkezésre szükséges idő elmult azonban a nélkül, hogy valami nyoma lett volna a kocsinak. Bárcsainé aggodalmában, remegésében Magdát hívatta, ki egész erejével is alig volt képes nevelőanyját megvigasztalni. Szerencséjére nemsokára megérkezett Juno, kinek örömszaholtsá következtetni engedte, hogy a kocsi sem lehet távol s tényleg nemsokára a kastély kapuján be is vonult a pompás négyes fogat. Az anyán ekkor már az izgalom a tetőpontra hágott s a nyíló ajtó felé haladva egy örömskihajtással belépő fia karjaiba rogyott!

Dr. Bárcsay Zoltán, ki az előszobában levetette felsőruháját, biztos karral vezette félig ájult anyját karosszékhébe. Itt

Ujabb sérelem. Ugron Gábort most mindenfelől sertéssel illetik. — Alig mult el a delegációba-választás által mellőztetése, mindjárt követte a gr. Zichy János és Rakovsky István néppárti megválasztott delegátusok lemondása, mert e lemondásban, ha jogilag látunk is helyes okadatolást, de azért mivel úgy tűnik ki, hogy Ugron mellett a néppárt részéről törent, olyannak is kell látnunk, mint ennek a pártnak Ugronnal való lelki rokonságára akar mutatni. Ennek a rokonságnak pedig nem hiszük, hogy Ugron még sére mei közepett is nagyon örülne.

De tovább menve es elhallgatva az inkompatibilitás bizottság általi felmentésére mindjárt következtetett ujabb összeférhetlenségi viszonyai bejelentését: a mi sérelem őt szándékos rosszkaratból vagy ügyetlen barátságból valaha illette vagy még ezután is illetni fogja, egy sem hasonlítható ahoz az eseményhez, a melyet Sima Ferencz Szentesen tegnap tettetett meg, amint Dr. Molnár Jenőnek táviratolta, hogy Ugron párjának disztagiául megválasztatta. Erre aztán csakugyan elmondhatja a kitüntetett Ugron végelkeseredésében: Csak ez hiányzott még!... ments meg uram barátaimtól, mert ellenségeimtől magam is megvédem magamat. Szinte átérezzük a lelki kint amit ez a barátság rakényszerít erős, de sokképpen megis próbált látkére. — De hát nagy lélekek tudnia kell megis választani barátait.

A képviselőház ülése.

Szombaton — Máj. 12 — a képviselőház ülést Perczel D. nyitotta meg.

Az előző napi ülés jkvenek hitelesítése után azonnal attérték a szeszkontingensről szóló javaslat általános tárgyalásának folytatására.

Kalmán Károly szólalt fel először aki mert nem látja a kisgazdák érdekeit biztosítva, nem fogadja el a javaslatot.

Makfalva Gyéza Komjáthy ellen polemizált, pedig maga is arra, a végkövetkeztetésre jut, hogy a mezőgazdasági szeszgyárakat, a melyek a mezőgazdaság érdekét inkább szolgálják, mint az ipari szeszfőzés,

kell erőre juttatni. Minden hátrányai mellett is azonban elfogadja a javaslatot, a mint illik ez egy volt nemzeti és kormánypárti képviselőhöz.

Mezői Mór bárha kijelentette, hogy a törvényjavaslat, nem szerencsés kompromisszum, sok provokáló közbeszólás ellenére erőlködve a maga liberális voltanak bizonyítgatásán — a nagyipar érdekeiben harcosául tüntette fel magát, s elfogadta a javaslatot.

Tiszta Kálmán apológiát mond az 1888-iki szeszkontingens átlási rendszer behozatala mellett, mivel arra szükség volt hogy a szeszipart megmentsék s fenntartsák, és maga mellett, akinek azon rendszer behozatalában része volt. Elismeri azonban, hogy az alkalmazásnál nem volt kellő óvatosság, azt is elismeri, hogy akkor nem vitatták meg eléggé. A javaslatot elfogadja, mert hasznosnak az intézkedései. A javaslat, mint hitűnő adóalany szolgálja az államkincstár érdekeit és a közérdeket. Pártolja az ipari szeszgyárakat, a melyek használnak úgy a kisgazdákak, mint a középbirtokosoknak. Az ipari szeszfőzdeket nem szabad korlátozni. Bizik abban, hogy a kormány az új gazdasági szeszfőzdeket engedélyezésénél a talaj viszonyokat tekintetbe veszi.

Lukács László p. ü. miniszter az előtte szólottak czáfolása során mentegette a maga álláspontját. Bizonyos engedményeket azonban tett. N vezetésen: Polónyival egyetért abban, hogy a kisbirtokot támogatni kell a szeszgyárak alakításában. Maga is azon a véleményen van, amelyet Polónyi második javaslata kifejez, hogy tudniillik azok, a kik nem Magyarországon költik el annak a jövedelemnek legnagyobb részét, a melyet a magyar földből nyernek, súlyosabban érezzék a terheket. (Éljenzés.) Nem lehetetlen, hogy ilyenforma indítványt maga is tesz majd, de most nem fogadhatja el, mert az ilyen, indítvány kereszűvitele, a fogyasztási adó körül sok nehézségbe ütközik. Abba is szívesen beleegyezik, hogy szó szerint iktattassék a törvénybe: szöve kezelek is kaphatnak kontingenst. Az ellen sincs kifogása, hogy a kartelekre nézve bizonyos korlátozásokat vegyennek törvénybe. Just Ferenczcel szemben azt

az anya fia orczáit tenyerei közé véve, simogatta, czírogatta, csókolgatta, mint egykor Zoltánt a kis fiut, s Zoltánt az anyai szeretet ezen hatalmas kitörése láthatólag mélyen megrendítette.

Ez a fellángolás lecsillapult s az anya szabadon bocsátotta fiát, ki felemelkedve m gletéssel tekintett az előtte egészen ismeretlennek látszó Magdára. Az apa, ki rögtön felismerte a helyzetet: »nem ismeresz Magdankra?» szavakkal közbelepett.

Zoltán, ki most már visszaemlékezni látszott, a világít oly feltűnően jellemző gyakorlatossággal, a leány felé lépett, — ki zavartul kipirultan — jobbját nyújtotta oda, melyet etiquettszerűen meg is szorított. »Magda nagysám» hangzott ajkairól. »Doktor ur» válaszolta ez könnyed meghajlással és im az első találkozáson szerencsésen tul is estek.

Ezután megkezdődött a társalgás, illetőleg az anya a beszélgetésbe fogott. Elmondotta, mily másként képzele el fiát, nem mert gondolni ugyanis, hogy ennyire sovány, magas nyulánk lenne, arczszíne oly feltűnően sápadt volna, s igen csodálkozott, hogy a fekete korszakált az őszszálak már annyira ellepték; azt pedig, hogy Zoltánja már kopasz lenne, teljesen kizártnak tartotta.

Hisz Zoltán csak 26 éves, tehát nem a kor, egyedül a sok tanulás, a fárasztó, a lázas munka viselhettek meg ennyire. Szóval az edes anya beszélt es folyton beszélt, nemis anynyira azért, hogy meghallgassák, hanem inkább, hogy lelken könnyítsen. S ebben senki sem akadályozta; az apa okosságból; Magda megmagyarázható elfogultsággal; Zoltán végre azért, mert így tartotta kötelességének.

Ezután asztalhoz ültek, ahol az anyát fájdalmas csalódás érte. Fia ugyanis keveset

evett s e keveset sem a remélt étvágygyal. »Zoltán nézd ez vesepecsenye, melyet itthon annyira szeretél, s melyet annyiszor kértél!»

»Oh anyám» — mondta ő — »az idő, a fővárosi élet nagyon megváltoztatta ízlelésemet, s mit egykor izlésesnek, jónak találtam, most egészen hidegen kérlek tehát ezt szem előtt tartva megszokott éle módotokot rá én való tekintet nélkül, mit sem változtatni, nem akarok én zavarni, de nem is szeretnék zavartatni.»

6 hetet óhajtanék itt pihenni, nyugodni erőt gyűjteni, s hogy itt maradjak s itt tartózkodásom gyógyító hatású legyen, mindenképpen magamra kell maródnom. Ép ezért czél-szerűnek tartom, hogy számomra a kerti lak rendeztessek be, mert ott egyedül lehetek, távol a kastély zajától . . . őt senkit sem zavarak, viszont nem is zavartatom.»

Ezen világíthoz illő előzékeny, de határozott hangon kinyilatkoztatott s minden ellentmondást, kizárt kérelmet kinos, néma csönd követte. Nem hasonlított ez a kellemes viszontlátás öröme rendezett lakomához, hanem inkább — mint az öreg gondola — hallotti torhoz; s megváltásként hatott, hogy Zoltán kevés-el ezután »jó éj» kívánva a szürke szobába vonult.

Az apa, tajtékpipájára gyujtott s lopva szánakozó pillantásokat vetett hü hitvestársára, kinek nyelve mintegy bennult daczára hogy szíve anyi mindenféle érzés mozgatta. Magdára is ismételten nézett az öreg, mintha e tekintettel kérdezte volna: »hát te mit szólsz Zoltán fellépéséhez.»

Hosszu, kinos perczek multak így el, míg az anya egyszerre e kérdést nem intézte az öreghez: »mire gondolsz most apa.»

»Arra gondolok» — felelé az öreg — »mennyivel okosabb ember dr. Fried községi

hangoztatja, hogy ha a szeszmonopólium nagyobb állandóságot adna is a szeszgyártáshoz de megfosztaná a vállalkozástól. Ezért nagyon meg kell gondolni, hogy vajjon behozzuk-e? Végül elfogadásra ajánlta a javaslatot.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Öt perc szünet.

Szünet után a részletes tárgyalás. során Az 1. §-nál Kálmán Karoly azt a módosítást ajánlja, hogy a kormány a kisgazdáknak a kisbirtokokban való kifőzést hasznanyagokból is megengedje.

Lukács László pénzügyminiszter már azért sem fogadhatja el a módosítást mert a főzés módjának megállapítása nem tartozik a javaslatra. — A Ház a módosítást nem fogadta el.

A 2. §-nál Rakovszky István, mielőtt a módosítást beadná, reflektál a miniszternek rá vonatkozó szavaira. Nem miltó, hogy el nem mondott állítások cáfolásával igyekszik babért szerezni a miniszter, aki szakértelmével különben is mindig elismerést arat az ellenzéknek is. Tisza Kálmánnak igaz van, mikor vakmerőségnek mondja azt, ha ő az ellenzéknek kapacitálni akarna, mert az ellenzék szilárd elvi alapon áll, míg Tisza mindig elvek eldobásával jutott hatalomra. (He yes-lés a baloldal!) Mezei Mór közérdekéről beszél itt; sajnos, hogy azok a körök, hová ő tartozik, okoznak, hogy a mezőgazdák 70-000 forintot kell megváltaniok természetes jogukat. A szótó nem ellensége az iparnak, de ellensége a jogtalan monopolizálásnak, ilyen monopólium van a szeszórak készítésére is s ezek az órák szándékosan rosszul vannak csinálva, hogy költséget okozzanak azoknak, akiknek kell es hogy hasznot szerezzenek a monopóliumot bsró budapesti lampagyárnak. Indítványozza, hogy a hazai gyárakból való beszerzésre vonatkozó szavak a második pontból hagyassanak ki.

Komjathy Béla a beszédére tett megjegyzésekre reflektál s tiltakozott az ellen, mintha igazságtalan kirohanást tett volna az agráriusok ellen. Makfalvy azt mondta a szólóról, hogy rögeszmeje a merkantilizmus, holott úgy látszik, Makfalvynak rögeszmeje, hogy a szóló merkantilista. Ép oly kevésse

orvosunk papunknál, s mily jó lett volna mindig tanácsait követni.

Néz csak anya...! a pap azt mondta, rendezzünk Zoltán mai megerkezése öröme pompás lakomát s hívünk meg arra nagyszámú vendégeket. Dr. Fried ellenben azon nézetet vallja, hogy hagyjuk ezt, mert — mint mondá — szonyára fáradtan érkeznek meg fiatal kollegam, ilyenkor tehát nem szivesen venne ünnepi lakomát s vendégeket; s mily üdvös volt, hogy dr. Fried nézetét juttattam heves ellenzéseid daczara érvényre, mert mint bebizonyodott a vendégek előtt nem kevésse blamiroztuk volna magunkat. Ha 8 évvel ezelőtt is dr. Friednek s nem a papnak engedelmesskedünk!...

A pap így veledkedett: »Zoltán szorgalmas, nagyon tehetség s fiu, orvosra kell tehát kiképezteni, mert mint ilyen függetlenségénél, gazdagságánál fogva órángyalá lesz e vidéknek.«

Neked tetszett ez előterjesztés, mert hitelget, hogy fiad órángyalá lesz.

Dr. Fried ellenben ugyanakkor ezen véleményen volt: »Végeztesen fiával gazdasági iskolát, hogy azután ősi birtokának műveléséhez értsen. Agg szüleinek tamasza, öröme lesz így s intelligenciájánál fogva megtalálja majd az ösvényt, melyen haladva e vidék s hazája jólétét előmozdithatja.«

Mi a papnak engedelmesskedtünk! Ha az orvos véleményét követtük volna, Zoltán már evek óta itthon lenne nem vendégként, hanem mint házi gazda; sőt már megösvült volna, s térdeinken talán unokákat is ringatnánk: ellenben így a híres fővárosi orvos Dr. Barsay Zoltán lett belőle.

Vége köv.

merkantilista, mint amennyire nem agrárius Makfalvy akit tudvalevőleg most választottak meg a pénzügyi bizottságban kereskedelmi tárgyak előadóinak. Módosítást nyújtott be, mely szerint kedvezményekre csak az tarthat igényt kinek mezőgazdasági szeszgyára gazdaságának területén van.

Pólonyi Géza elismeréssel vette tudomásul a pénzügyminiszter nyilatkozatát azokra nevezve, a kik nem tartózkodnak Magyarországon s így indítványának ezen részét visszavonta. Minthogy a szövetkezetekre és kartelekre nézve a miniszter szándékozik módosítást benyújtani indítványa ezen részét is visszavonta. Komjathy módosítására nézve elismeré, hogy az természetes, hogy a szeszgyár a birtok területén van.

Lukács László pénzügyminiszter Rakovszky módosításával szemben kijelentést tett arra, hogy a kartelek ellen megóvja a kereskedelmi miniszterrel egyetértve azokat, akik szeszgyárakat rendeznek be. Komjathynak azt mondta, hogy a szövetkezetekre nevezve hajlandó a második paragrafust módosítani.

Rakovszky István maga a módosítást visszavonta.

A Ház aztán a szakaszt a miniszter módosításával fogadta el.

Elnök a vita folytatását bétfői — mai — ülésre tűzte ki.

Ülés vége 2 óra 10 perckor.

KÜLFÖLD.

Az osztrák delegáció. Az osztrák delegáció is szombaton d. u. alakult meg. Elnöknek egyhangulag Jávorskyt választották. Ő is a berlini látogatást méltatta, de arról az oldalról, hogy az ismét megerősítette a harmas szövetséget, mely a külbéket biztosítja. Hangsúlyozta a belső béke szükségességét is, amit mindnyájan ohajtanak. Aelnök Vetter V. der Lilie gf. Itt is bejelentették a közös kormány megbízottait és hogy az osztrák delegációt a császár Vasárnap 12 órakor fogadja. Az elhunyt Dumbaról, a kinek emlékezetét jkvben örökölték meg. — Goluchovszki beteszette a közös kormány jelentéseit. Megválasztották a 21 tagú költségvetési, és a 9 tagú kerényi bizottságot.

Kellemetlen meglepetésül szolgált az osztrák delegációnak mar alakuló gyűlésen az az interpellacio, melyet a keresztényszocialista Gessmann, az eddigi szokások ellenére, mar ma a katonatisztek és tisztviselők egyesületének alapítása ügyében intézett a közhadügyminiszterhez. Az osztrák delegátusok véleménye szerint ezen interpellacio csak bevezetésül szolgált amaz akcióköz melyet az osztrák ellenzék a delegációban kifejezni igyekszik. Attól tartanak, hogy az osztrák reichsrathban meghonosodott szokásokat a delegáció budapesti tanácskozásaiban is beviszik és hogy az osztrák ház a mostani delegáció alkalmával csak oly botrányoknak lesz színhelye, a minők legutóbb az osztrák reichsrathban lejátszódtak.

Az osztrák delegáció fogadtatása. Az osztrák delegációt tegnap deli 12 órakor fogadta Ö felsége. Jávorsky lo-vag elnök beszelt hangoztatva hűséget és tiszteletet, a melyel a trón iránt viseltetnek s kiemelve a berlini látogatás értékét.

Ö felsége természetesen az osztrák delegációnak német nyelven válaszolt azzal a tartalommal, a mit a magyar delegációhoz intézett beszédében már ismertettünk.

Az osztrák delegáció fogadtatása után is tartott beszédében már ismertettünk.

Az osztrák delegáció fogadtatása után is tartott a felség cercelet, a melyen Körber min. e'nök mutatta be a delegátusokat, de az alig tartott tíz perczig, a mely idő alatt a jövő parlamenti akcióról beszélt.

A háboru.

Roberts marsall tegnap minden ellentállás nélkül bevonult Kroonstadba, hol ki-

tűzte az angol lobogót, a kis számú angol lakosság élénk lelkesedése mellett.

Steyn elnök szombaton elmenekült, miután hasztalanul fáradozott azon, hogy a burghereket ellentállásra bírja.

De mielőtt Kroonstadot elhagyta, az Oranje-zabadállam kormányának székhelyéül Lindlevt proklamálta. Botha és De Wett a transzváli burokkal mentek.

HIREK.

A Csokonai Kör közgyűlése.

Debreczen, máj. 13.

Bessenyei Széll Farkas, a Csokonai Körnek fáradszhatlan buzgalmu érdemekben gazdag elnöke nehéz hivatalos dolgaira hivatkozva e tiszteletes állásáról lemondott.

Őszinte sajnálattal közöljük e hirt. Sajnáljuk Széll Farkas távozását, mert tudjuk, hogy benne oly embert veszített a Csokonai Kör, ki nagy tudásával és tekintélyével disze volt az egyesületnek, s annak haladásán közvetlenül dolgozott.

Magáról a tegnapi ülésről a következő tudósítást hozzuk:

A Csokonai kör tegnap d. e. Komlóssy Arthur eloöklete alatt tartotta meg évi rende közgyűlését a kereskedelmi akadémia épületének dísztermében. Az elnöki megnyitó után az évi jelentés felolvasása történt meg, melyhez többen szólottak hozzá. Így Dr. Boldizsár Kálmán ohajtaná, ha a kör Csokonai költeményeit olcsó kiadásban a nép közé vioné, terjesztené s az irodalmi s művészi életnek városunk falai között az eddiginél még nagyobb lendületet adna. — Balogh Ferenc hasonló értelmű felszólalása után a kör választmányát kérték fel az ilyen formán több oldalról is kifejezett ohaj megvalósítására. Majd a számadások felolvasására került a sor a közgyűlés úgy a pénztáros, mint a választmánynek buzgó munkálkodásuk elismerése mellett adta meg a felmentvényt. A jövő évi költségelirányzatot, mely 300 korona felesleget tüntet fel, elfogadták. Ezután Komlóssy Arthur jelentette be s olvastatta fel a kör eddigi érdemes elnökének lemondó levelét s indítványára, mivel a lemondás visszavonására már nem volt rábirható, tiszteletbeli elnökké választotta meg a közgyűlés. Ezután került sor a választásra. Minden tisztviselő választása titkos szavazás útján történt. Elnökké egyhangulag Géressy Kálmánt, első alelnökké Komlóssy Arthert, másodalelnökké pedig Dobieczyky Sándort választották meg.

* **Tóth András Kossuth szobra.** A művész Kóses-utczai műtermében egész oap közszemlére van állítva Tóth András legújabb mesteri alkotása, valóságos népvádorlás vagy jobban mondva záradoklás folyik hozzá egész napon át. Nagy-Kőrös város főterét fogja ékesíteni a szobor, mely Tóth András legsikerübb alkotásának mondható. Lapunkban már többször ismertettük a derék művész legújabb munkáját, így itt csak azt konstatáljuk, hogy Tóth András alkotása felülmulja úgy a miskolci mint a marosvásárhelyi Kossuth szobrokat. A kormányzó nemes alakja ihletett arcza az utolsó vonásig csodálatos hűséggel van ltalálva, igazság, élet ömlik el a szobor minden részén. A magunk részéről isméteten gratulálunk Tóth Andrásnak a szép sikerhez, kívánván, hogy végre valahára ismerjék már fel az egész ország-bau genialitását, mely diadalmasan megküzdött már eddig is mindenféle klikk uralom.

* **Váratlan papválasztás.** Barth Mór, lapunk felelős szerkesztője tegnap délután a következő sürgöny tudósítást vette:

(Gacsaly máj. 13. d. u. 4 ó. 15.)

Bartha Mór Debreczen. Közöbaj teljesült, közfelkiáltással lelkészünk-ké választatott. Madarassy, gondnok.

Dr. Tüdös László.

Egy kezdődő férfi élet aludt ki, egy sokat ígérő, alig hogy kezdetét vett munkás pályá szakadt meg dr. Tüdös László ügyvéd halálával, mely eset Debreczen város magasab értelmiségét megdöbbentő fájdalommal érinti. De veszleseit jelent e szomorú hír a függés és 48 as pártra is, melynek az elhunyt kiváló tehetségű fiatal ügyvéd, — bár a nagyobb mozgalmaktól tartózkodó, de hű tagja volt. Egyenes jellem, jó kedély, meleg szív, világos fej voltak tulajdonai; sokan siratják benne a pótolhatlan, igaz szívű barátot. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

* A legmélyebb fájdalommal tudatjuk a szeretett jó testvérnek, unokaöcsnek, nagybátyának és sógornak Dr. Tüdös László ügyvédnek máj. 13-án d. e. 9 órakor hosszas szenvedések után, életének 31-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei máj. 15-én d. u. 3 órakor fognak a Piac-u. 75 sz. háznál a református egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Ezen végtesztés-égtételre az elhunyt rokonságot, kártársait jó barátait és ismerőseit, valamint a résztvevő közönséget bánatos szívvel me hívjuk. Kelt Debreczen, 1900. május 13-án. Testvérei: Dr. Tüdös Kálmán nejevel Lengyel Honával és gyermekeivel. Dr. Tüdös János nejevel Kálmánchey Irénnel és gyermekeivel. Tüdös Béla nejevel Szabó Margittal és gyermekeivel. Tüdös Antal, Tüdös Erzsébet férjével Szoboszlav Sandorral és gyermekeivel. Nagynénje Tüdös Klára a nagy szamu rokonság nevében is. Áldás emlékére. A temetést Gebauer tem. ut. rendezi.

* **A rabsegélyző egyesület alakuló gyűlése.** Tegnap délután 11 órakor a város háza nagy tanácstermében Debreczen város társadalmának, — különösen pedig jogászköreinek előkelőségei s nagyszamu érdeklődők jelenlétében tartott meg a debreczeni rabsegélyző egyesület alakuló gyűlése.

A gyűlésen Pongrácz Jenő debreczeni kir. főügyész elnököl. Jelen voltak: Bernáth Elemér kir. táblai elnök; dr. Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, Lestya Ádorján a közjegyzői kamara elnöke, Márk Endre, az ügyvédi kamara elnöke, Ráó Gyula kir. tanácsos alispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, dr. Wolfk Nándor püspök s számos más kiváló jogász, egyházi és világi előkelőség.

A gyűlés Pongrácz Jenő kir. főügyész nyitotta meg szép szavakban ecsetelvén a czélt, melynek megvalósítására összejöttek.

A gyűlés főrészt az alapszabályok megbeszélése képezte. Az előadói tisztet Csiky Lajos a debreczeni főiskola rektor professora teljesítette, ki e humánus ügynek meleg emberbaráti szeretetével egyik legagilisabb mozgató tényezője. Az alapszabályok megbeszélése után a gyűlés elvében kimondotta a megalakulást, de a tisztikar megalakításába nem ment bele.

Nagyon szép, nagyon humánus ez a mozgalom s már az a tény is, hogy oly szép számmal gyűltek tegnap össze az ügy megbeszélése, csak a legőszintébb elismerést érdemli ki. A megalakulásnak azonban csak elvben való kimondása s a tisztikar meg nem választásával az ügynek bizonytalan időre megint a stagnálás stádiumába utalása gondolkodásra késztet. Eszünkbe juttatja a hasonnemű humanus intézmények ama visszasságait hogy tulajdonképpen valamennyi csak a jószándéknál marad, a tevékenységet pedig a

folytonos szervezkedés lehetetleníti. Büntető törvénykönyvünk fogyatékoságainak börtön ügyünk sok oldalú mizérabilis viszonyainak tudatában csak azt fűzhetjük óhajként a tegnapi gyűléshez, vajha e vizsáságokon segíteni hivatott egyik intézmény, a debreczeni rabsegélyző egyesület, minél előbb tulesnék a végleges megalakuláson.

* **A debreczeni dalegyelet,** a magyar dalnok e fáradhatlan zászlóvivője, városunk disze, mielőtt a június végén Szatmárt tartandó Tiszavidéki Dalos Szövetségnek első s kapcsolatosan a szatmári dalegyelet 25 éves jubilaris ünnepségén részt vevne, élvezetet nyujt városunk közönségének azon nagyszabásu dal és zeneestély által, melyet válogatott programszamaival máj. 17-én tart a Bika-disztermében. A műsor, melynek művészi becsesel bíró számai Mácsay S. vezetése s Rácz Károly zenekarának közráműködésével adnak elő, a következő: **Édes hazám** (Hubertól.) **Bármerre jár** (pályadíjas népdalegyveleg Lányitól), **Nem s írök én** (Sékácstól) **Rákóczy Sámuel** (kuruczdal Kalditól), **Kurucz nóták** (Sékácstól). **Rajnai ut**, (Bescknitt-tól) Kezdeté este 8¹/₂ órakor. Belepti-díj személyenként 2 kor. Alapító és pártoló tagok ezuttal is a szokásos kedvezményben részesítenek.

* **Szenzáció.** — Nagy néptömeg állotta utját tegnap délután a Kossuth-utca elején az arra járkáóknak. A Kossuth utcai poszton levő fiakkeresek ostoóral felfegyverkezve, kofák sivalkodva, suszterinasok, bakák és c-elédek — ki botol ki esernyővel — csoportosultak egy üzlet bejáratá elé. A nagy tolongásra és lármára figyelmes lett a sarki rendőr is és nagyöhezen utat tört magának a tömeg k-resztül a szenzáció színhelye felé. A tömeg lassanként mind lejjebb-lejjebb húzódtott, apró vérfoltokat hagyva maga után. A járdán tompán hangzottak a csöcselék fegyvereinek a loppánása. Egy pillanatra szétvált a tömeg ekkor a kaszinó ablakából oda lehetett látni a szenzáció színhelyére, ott feküdt vérbe-fagyva, agyba-főbe verve a szenzáció hőse — egy óriási nagy patkány.

* **Thaly Kálmán és a néppárt.** — Az őszszel történt. Akkor midőn október hatodikának ötvenesztendő évfordulóját ünnepelte az ország Aradon. A nemzet ünnepére minden irányból szállította az idegeneket a vasut. A magyar képviselőház hivatalosan képviselő volt az elnök által, számos országgyűlési képviselő jött akkor Aradra.

Most hallottam egy józú történetkét mely a vasuti kupében ment végbe, ahogy a képviselők a vértanu városba utaztak. Abban a kocsiában, ahol a képviselők voltak, alig foglalt helyet másnemű utas. Telve volt a kupe honatyakkal.

Volt ott mindenféle pártbeli: Függetlenségi sok, kevesebb kormánypárti és egynehány néppárti képviselő. Az egyik újságot olvasott, a másik cigarettázott, a többiek unatkoztak. Az utóbbiak végre — úgy Szolnok felé — tarokkozni kezdtek.

Ha jól hallottam: Pader Rezső, Várossy meg Mezőssy Béla. Ott sétal a kupé folyosóján Thaly Kálmán városunk érdemes képviselője s meglátva a tarokkozó-társaságot beszól:

— Béla öcsém, jöjj csak ki egy perczre.
— Parancsol bátyám?
— Ugyan kérlek, jó függetlenségi létedre hogy ülhetsz le kártyázni néppártiakkal?

És szól Mezőssy:

— Hát mit tegyek, ha olyan unalmas az ut?

Azzal Mezőssy visszament társaihoz, Thaly meg kissé morózusan kezdett társalgásba. Arad felé járt e vonat, mikor a tarokkozók feláltak a kis asztalka mellől.

Mezőssy ki-iet s örömmel jelenti Thaly-nak.

— Bátyám, negyvenhat pengőt nyertem a néppártiaktól!

— Jól van fiam, ezt már szeretem. Kérlek, majd visszautazóban is játszá velük! Mondá nagy vigan Thaly.

Egy másik józú adoma esett meg a képviselők visszautaztában.

Meskó László, a békési követ, dicsekedve monda:

— Barátaim, nagyszerű város ez az Arad. Milyen kedves, szeretetre méltó, derék nép lakja. Tudjátok, amíg ott voltam, csak-hogy tebbe-vajba nem fürösztöttek.

Megszól rá Thaly Kálmán.

— Na Laci, látszik, hogy lutheránus vagy! Mert a magyar embert nem tebbe-vajba szokás fürösztetni, hanem zsírba.

Jót nevettek erre az adomázgató képviselők.

* **Dóczy Gedeon jubileuma.** Megemlékeztünk már arról a szép ünnepélyről, a melyet Dóczy Gedeon negyvenéves tanárságának alkalmából rendeznek. Most erre vonatkozólag a következő meghívók küldettek szét:

Meghívás A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola s vele kapcsolatos elemi iskola és tanítónőképző tanárkara és növendékei **Dóczy Gedeon** igazgatótanár negyven éves tanári működése alkalmából 1900. évi május hó 20-án, az intézet nagytermében ünnepi hangversenyt rendeznek. Kezdeté este 7 órakor. E meghívó belépőjegyül szolgál.

Műsor: Foruner E. Májusi dal. Zongora kísérettel mellett énekl az énekkar. 2. Schuman Zigeunerleben. Zongorán 8 kézre előadják: Kálmán Margit, Polgar Margit, Szöcs Camilla IV., Krajcsovits Iona V. o. növ. 3. A bálruha. Színmű 1 felvonásban. Személyek. A mama Osvath Esztiike III. év. kép. növ. — Mariska Cilike leányai Pech Iona Krajcsovits Iona A dada Asziasos Eszter, Zsuzsanna aszszony Klajnik Juliska V. o. növ. 4. Bánkban-ból, Erkelről. Czimbalmos előadja Kovács Gizella IV. o. növ. 5. Arany János. A dalnok buja. Szavalja Zalai Emma k. a. 6. Chován Kálmán. Magyar Táncok. Zongorán 4 kézre előadják Adler Veronka VI. o. és Budaházy Gizella III. éves kép. növ. 7. Népdalegyveleg előadja az énekkar. 8. Részlet. Szigligeti Fenn az erőd, nincsen kasz. cz. vigjátékból. Személyek. Donatfiné Szűcs Anna III. év. kép. növ. Gizella Etelka leányai Rickl Margit VI. o. növ. Milotai Erzsébet III. év. kép. növ. 9. Székely Honi Emlékeim, Magyar ábránd. Zongorán előadja Bugyi Irma III. év. kép. növ. 10. Éőkepek: a) A Mese. b) Jön a kisasszony!

Meghívás A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola nagytermében Dóczy Gedeon negyven évi tanári működése alkalmából 1900. évi május hó 20-án d. e. 10 és fél órakor tartandó ünnepélyre.

Az ünnepeltet Berecz Antal, a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosa is megtisztelti jelenlétével.

A meghívó belépő-jegyül szolgál.

Az ünnepély sorrendje:

1. Nagytiszteletű Kiss Albert ur, az igaztan. elnöke, a diszgyűlést megnyitja s küldöttséget kér föl az ünnepelt meghívására.

2. Üdvözlő dal: előadja az énekkar.
3. Üdvözlő beszéd a tantestület részéről.
4. Üdvözlő egy felsőbb s egy elemi iskola növendék részéről az előt irta Csengey Gusztáv a másikat Farkas Imre.
5. Üdvözlő beszéd az Igazgatótanács részéről.
6. Üdvözlő fotiszt. és méltóságos Kies Aron püspök ur részéről.
7. Üdvözlő egy volt tanítvány részéről az alapító levél átadása.
8. Üdvözlőlek a meghívott testületek részéről.
9. Szózat Egressytől: előadja az Énekkar.
10. A diszgyűlés berekesztése nagytiszt Kies Albert ur által.

* **Lövészet.** 1900. május 13-án tartott lövészet eredménye a következő: Díjat nyertek: Legjobb mélylövessel Fürst Ödön 4 koronát Legtöbb körlövessel Erber Ernő 2 koronát.

* **A hortobágy vendégei.** E hó végén ismét vendégei lesznek a mi délibábos pusztáknak, a Hortobágnak. A hevesmegyei gazd. egyesület kereste meg a városi tanácsot, hogy adjon engedélyt a Hortobágy meglátogatására. A gazd. egyesület meg a karcagi földmives iskola növendékei akarják a Hortobágyot megnézni. Kétséget sem szenved, hogy a tanács a legszívesebben látja a vendégeket.

* **Hangverseny matiné.** Nagyszámú közönség jelenlétében folyt le a Zenede tegnapi utolsó hangversenye. A közönség színiünnep megtöltötte a termet, mely ezuttal kicsinynek bizonyult egy nagyobb szabású hangverseny megtartására úgy, hogy a közönség egy része allva volt kénytelen a változatos és érdekes műsort végighallgatni. Kiemelkedő pontja volt a hangversenynek Adámok Irma által valóban meglepő precízitással elenekelt Hoffmann-féle Wanda ballada. Adamek Irmát már tavalyról igen előnyösen ismeri a Zenede közönsége s ma csak szaporítottá sikerének számát, a miben tetemes része van Zivuska tanárnőnek, ki oly szép eredményeket ért el az énektanítás terén. Zugó tapssal jutalmazta a hatás közönség a Fried Gizella temperamentumos zongorajátékát. Dicséret illeti már azért a merész vállalkozásért, hogy egy olyan nehéz darabot kotta nélkül eljátszott és valóban meg is felelt vállalkozásának bizotts. és könnyed játékával. Nem kevesebb dicsérrel szólhatunk a Teresi Vilma élvezetes zongorajátékaró; ügyes színezése, nagy gyakorlottságra valló finom játéka meglepte a hallgatókat. Játéka mindinkább észrevehető a fokozatos haladás és készület jele. Játékát szünni nem akaró tapások követték, úgy hogy négy ízben kellett a podiumon megjelenie. Kiváló pontja volt a matinénak a Szántó Jolán zongorajátéka. Úgyes és minden tekintetben kifogástalan játéka meglátszik a Brück Gyula mesteri oktatása és úgy tanár, mint tanítvány büszke lehet a felmutatott siker eredményre. Dicséret illeti Rács Erzsikét érzsessel előadott szavallatáért. Előadásán meglátszott, hogy átgondolta és minden részében átértette Váradynak általa előadott Szivarvány című költeményét. Szép volt a Schvartz József begedűjéte is, valamint nagy tetszésben részesült az I. a 6. és a 9. pont, különösen az utóbbi tünt ki meglepő, egybevágó, összhangzataért. I. mért csak Brück Gy. illeti a dicséret, Dworak A. Es dur polonaisejének ily szép betanításáért. — Zongoran előadták: Goldsten Jolánka, Hajdu Lajos, Potorán Margit és Szántó Jolán. A zenede tanévét tanczszal egybekötött hangverseny fogja befejezni. (dongrósz.)

* **Gyászjelentés.** Mély fájdalommal tudatjuk jó testvérünk néhai Somossy Jenő hajdudvármegyei tisztviselőnek, Debreczenben folyó hó 12-én 10 órakor hosszas szenvedés után, életének 42-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei Hajduböszörményben a keleti temetőbeli halottsházától folyó hó 14-én d. u. 2 órakor fognak

az ev. ref. egyház szertartása szerint az anyaföldnek átadatni, Mely végtisztességtételre elhunyt kedvesünk rokonait jóbarátait és tisztárait bánatos szívvel meghívjuk. Hajduböszörmény. 1900. évi május hó 13. Testvérei: Somossy Hermin férjével Major Gyulával és gyermekeivel, Somossy Zoltán, Somossy Imre nejevel Karap Zsuzsánnával, Tengernyi szenvedés után legyen könnyű a föld és áldott emlékezete, a temetést Gebauer K. tem. int. rendezi.

* **Márkus Jenő** a nagyerdei vigadó bérloje szombaton délutánra egy nagyobb társaságot hívott meg a nagyerdei vigadóba. A derék vendéglős beakarta bizonyítani, hogy úgy tisztán kezel borai mint jó konyhája méltán felelnek meg a jó hírnevüknek. Pedig hát erre szükség sem volt, mert aki az erdővé jár csak ez évben is, az tisztában van azzal, hogy a nagyerdőn csakis jót és jól lehet mindent kapni. Márkus Jenő egész bizalommal nézhet a nyári szezon elé, a közönség önzönlén fog vendéglőjébe, s csak dicsérni fogja az ő gondosságát, ügyességét.

* **Egy régi indus monda** szerint Schiva a romlás istene, minden gyermeket születése után testének valamelyes helyén megérini és az illető egyén később a testnek ezen helyén támadt betegsége folytán elpusztul. Ha ezen régi brahma monda mai napság naivnak is tűnik, mégis mély értelem van abban, mert a legtöbb betegség csirája akkor kepződik, midőn az ember a legsebezhető korbán van. — Épen egy igen fontos tényezőnél, a fogaknál is a pusztulás, gyakran elhanyagolás folytán már a gyermekeknel keletkezik és a felnőttek később sok szenvedés és különféle nehézségekkel kell megküzdeni. Ezért egy anya se mulassza el kicsinyeit már idejekorán ésszerű száj és fogápolásra szoktatni, legjobban a Kosmiszárviz rendszeres használására, a mely szigorúan tudományos alapelveken készül és legbiztosabban óvja a fogakat az elpusztulástól.

Dr. Tervej Tamás ügyvéd tu datja, hogy irodáját József kir. herczeg-u. 5. sz. a. megnyitotta.

* **Már 3 huzason át** nem huzták ki a következő és náam eredeti arban kapható osztály sorsjegyeket: 13998, 14000, 14100, 14098, 14099, 21299, 21300, 25001, 38679, 80, 81, 39093, 94, 95, 96, 97, 39107, 8, 9, 10, 43823, 24, 25, 26, 44430, 31, 33, 34, 64790, 91, 65945, 66702, 3, 5, 66727, 77971, 87806, 90423, 24, 90461, 99799, 99899.

Huzás a héten Csütörtökön.

Tisztelettel **Schwartz Dániel** a Bika-száli épületében.

Színház.

Sulamith került színpadra első előadásul a Nyiregyházi szinkörben. Mint tudósítónk írja a zsidó operának Nyiregyházaan egyáltalán nem volt hatása, úgy hogy a második előadás már üres ház előtt folyt le. Bódi Eudát, Kallay Lujzát és Környeyit tapsolták főleg, de a közönség egészben véve nem melegedett fel.

Magyar testvérek a színházban. Az utolsó színi előadásról referálván, elfelejtettük megírni hogy a Deila előadása alatt a zenét a Magyar testvérek zenekara szolgáltatás Dajna Balog Bandival. Hogy szepen játszottak kedvencz cigányaink, azt mondani nem kell.

KÖZGAZDASÁG.

Tévedések.

A tudományosság zománca s a katedra fénye ékesít számtalan oly tételt, melyeket a nemzetgazdaságban eddig evangéliumként mint csalhatatlan igazságot hirdettek, de a melyek a praktikus életben a legvégzetesebb s egyszerűs mind a legkárosabb tévedések bizonyultak.

A kijózanított emberiség ma szinte megdöbbenve kerdi, ugyan, hogyan volt az lehetséges, hogy az egész nemzeteket ép úgy mint egyes személyeket, de már akár egész államokat is látszólag egész csendben, a törvény és rend nevében egy minoritás kisajátított.

Még a földmivelő guyhójából is régen tavozott már az elégedettség, a béke a boldogság, a napról-napra inkább érzi, hogy veszteti valója nincsen, s hogy a mai társadalmi rend fenállásában épenséggel nincs érdekelve.

Mindenekelőtt nagy hazugságnak bizonyodik a szegény földmives előtt, hogy a takarékos s a munka — mint állítják, — volnának az anyagi gyarapodás valódi lenyozói. Mert nálánál nincs, ki többet dolgozék s oincs ki takarékosabban élne, pedig mégis csak alig bírja, életét tengetni.

Becsületes ember manapság nem is bírja ki a versenyt olyanokkal, kik minden eszközzel pénzhez törekvesznek jutni.

Szemfényvesztés továbbá az e mondas is, mintha csak a szabad verseny birna a nemzet gazdasági erőit az általános jólétre fejleszteni. A lelkiismeretes ember, ki becsületes, munkában emészti magát, sehogysem gyarapszik a szabad verseny mellett, mert a többiek ezt a szabad versenyt csak szabadalomnak tekintik, hogy ma erre, holnap arra a gazdasági s kereseti ágra irányozzák tevékenységüket, azt lehetőleg kiaknazzák, elpusztítják, s a saskak rajakint azután máshová telepedjenek.

A szegény gazdaember mindenütt csak azt látja, hogy a huzza a rövidebbet, a mi elégedetlenségét nagy mértékben fokozza.

Valótlanság az az elv is, hogy a kínálat határozza meg az árt, — igen ám, ha a trustok s a ringek nem volnának nagyban és kicsinyben, a ringek lovagai ugyancsak nem különbek, mint a középkori rabló lovagok, — az ököljog tipikus alakjai.

Nem áll az sem hogy a gazdasági tultermelést korlátozni kell, mert különben báilának a kereskedelmi válságok.

Pedig mily primitív szerszámmal kell némely vidéken a gazdának megmivelnie földjét, mert nem bírja a jobb szerszámot beszerezni; a lakó, a szegény munkás még jobban meg szorítja szükségleteit, sőt a maga csak pálinkával, pótkávéval és krumpival él. Oly rosszul mint manapság még soh' sem ruházkodott még a munkás nép legnagyobb része.

S mit használ a gazdaembernek a jobb termeles s a munkásnak a nagyobb bér, ha a kartell emberi felhatalmozott s védvámokkal körülsáncolt áruikat is magasabb áron kínálják.

Mit mondanának a kartellek lovagai, ha a magyar parasztagdák is úgy összebészélhetnének mint ők s el is rendelnek a határozást, hogy ezentul ők határozassák meg kizárólag a nyers termények árát; a buza ára volna 25 frt a göbolye 500 frt.

Azt állítják még, hogy a modern gazdasági életnek regulátora — a börze, s ezt mi sem tagadjuk, de hogy a börze volna egyszerűs mind a nemzeti jólétnak, az általános vagyonosodásnak mértéke — azt már kerekén tagadjuk, mert mindennap inkább azt látjuk, hogy még virágzó börzre mellett is csökkenik egyre az általános népjólét.

A nemzetgazdaságt egyetemi tanárai azt is állították már, hogy a pénz nem egyéb, mint összegyűjtött munka; pedig ennél az állításnál alig van nagyobb hazugság; mert mennyit dolgozik, mennyit munkálkodik a szegény ember, a mukás, s mégis hol gyűl össze a munkája?

Ugyanhol dolgoznak azok, hol végeznek azok munkát, kiknek milliói állítólág csak összegyűjtött munkát épviselnek!?

Nem a becsületes munka eredményei azok a milliók, bá mennyire mondjaki, hogy a tőke nem egyéb összegyűjtött — munkánál.

S így még tovább folytathatók a modern önkonomia jelszavainak bírálatait, hogy belső semmisségüket meomutassuk.

A vér megmérgezése.

Valamely csekély esemény, pl. egy egyszerű szurás még a legszilárdabb egészséget is tönkretetheti. De mi is tartaná tönk az egészséget, ha nem a vér tisztasága, a vér bősége, és rendszeres keringése: sokféle ok zavarhatja meg a vér épségét és gyakran csökkenését idézheti elő. Vágás vagy csak karczolás is a vért megmérgezheti, lassan-lassan megrombotja s így utat nyit különféle behatásnak, mely az egészségre káros.

Peldát nyújt erre Duracierkisasszony ki 19 éves La Varenneben Champtocaux mellett (Maine-et Loirei) lakik.

— Leányom — írja Duracier Mátyas ur — három évvel ezelőtt üzletben volt alkalmazva. Lábaszárát megsebesítette és a sebet elhanyagolta, mert jelen

tétkellenek tartotta. Azonban lassankint aggodalmat okozó daganat keletkezett, nagy vérhólyagok támadtak s kénytelen volt munkásságát megszakítani. Sebei főlzakadtak s oly gyenge lett, hogy alig tudott a lábán állni. Nem volt se étvágya, se álma s heves csipőfájdalmat érzett és szurást meg szívdobogást a legcsekélyebb mozdulatra is. Verszegény lett, állapota rohamosan rosszabodott és ha egy a Pink-piluláról szóló irat nem kerül szemünk elé, tönkremegy szegény leányom. Szerencsére rögtön használni kezdte a pilulát s ereje kezdett visszaélni. Jó kedvével mely teljesen elűnt volt, visszatért ereje étvágya és álma.

Minden bajt a vér tisztatlansága idézte, elő s a Pink-pilula a vért újra helyreállítva eltüntetve az okokat, egy csapásra eltüntette az eredményt is. Minden körülmény között ilyen a hatása, s minél jó hatással van az egészségre a Pink-pilula, ha a bajt a vér elgyöngülése idézte elő. A verszegénységet a fárasztást, a reumát, és sok más bajt legyőzhetünk a Pink-pilula használatával. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 [frt. Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárban, **Budapest, Király-utca 12.**

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: **Sipos Béla.**

(Folytatás.)

13.

Déri a jelenet után kedvetlenül ment le a nézőterre. Izgatottá, idegessé tette Magda különös viselkedése s nem tudta magának megmagyarázni, mi volt ennek oka.

Az előcsarnokban egy csomó újságíróval találkozott, kik hamarosan körülvettek.

— Szervusz Pali! A darab jól indul csak az a furcsa színész, az a Cser Magda az nagyon mucsai még. Ezt mondta az egyik kritikus, a ki állandóan primadonna lázban szokott szenvedni.

— Tudod jó, jó, de a mi favoritunkhoz a kis Sziráky Klárihoz nem is lehet hasonlítani. Olyan kis csináltvirág — nincs benne élet.

— Szamárr! Dörmögte fogai közt Déri Nincs benne élet? Beszélj csak vele egy fél óráig, majd megtudod, hogy bolondot mondtál.

Otthagytá a társaságot s lement pahlolyába, a hol a zeneszerző kéjjel látcsövezte a közönséget.

— Nos, szölitotta meg Déri, hogy van eddig m gelégedve?

— Mesésen megy minden. Magda elragadó. Csak attól félek, hogy izgatott s a felvonás végén nem lesz hangolva s kedvetlenségével elejti a leghatásosabb részt.

— Miből következteti ezt?

— Az előbb fennjartam az öltözőjében-de olyan idegesen utasított el, hogy azt sem tudtam mit szöljak.

— Elfog az mulni hamarosan. Engem inkább a saját kollegám bosszantanak. Mind-egyik egy-egy Apelles csizmadiája.

— Jó, jó, de ha ez nem volna így, és ez volna úgy... ejh, egészen kihoztak rendes sodromból.

Csengettek! Megkezdődött a második felvonás.

A vadorzók kis Katiczája mar nagy tánczosnő. Egyik előkelő operaházban aratja sikereit, körül rajongva az imádok sorától.

Egyik új, farasztó szerepe után tér haza vidám társasággal otthonába, elkezdődik a zajos orgia.

A felvonás tüzes tarantellával végződik, melyet Magdanak kell eltánczolni.

Óriási volt a hatás. A közönség percekig tombolt, ujjazott s elragadtatásában huszszor, huszonötösör hívta a lámpák elé.

Felvonás végével a kritikusok között egyhangu volt a vélemény, hogy a darab ugyan gyenge, a színház ugyan bakot lőtt, a rég keresett sláger nem ez, de egy igaz gyöngyöt talált a közönség és a kritika Cser Magda személyében.

VII.

A harmadik felvonás ismét zajos tüntetésre adott alkalmat Cser Magda mellett. A szerzőket vele egyetemben számtalan-szor tapsolták a lámpák elé.

Fél óra mulva kialudt a villany, a közönség szétoszlott vacsorálni.

Déri Pal Szánczyval a színház hátsó ajtajánál varakozott Magdára.

Az írók és művészek az új csillag tisztelésére társas összejövetelt rendeztek, oda készültek elkísérni.

Fél órával az előadás után jött Magda kedvetlenül, fíradtan, szobalányával.

Folyt. köv.

593

v. k. szám.

1900

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1572/1—1900 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Winkler Gyula, b.-pesti lakos részére Nagy Károlyné, sz. Czeglédy Amália debreczeni lakostól 487 kor. 84 fil. tőke, ennek 1900. évi márczius hó 20. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 91 kor. 64 fil. perkölttség erejéig 1900. évi április hó 9-én birólag lefoglalt és 948 koronára becsült házbitorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1900. évi május hó 19-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és Vár utcán 7 sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi május hó 3-án.

Török Péter,
birói kiküldött.

Nyílt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával **csecsemőt, gyermeket és felnőttet** egyaránt fenyeget a **járványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olcsó, igen kellemes és tiszta ivóviz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **élvezetszerként** szerepel, más részt mert **dus szénsavtartalmánál** fogva **specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy mai napon összes áruraktáramt és boltberendezésemet **Székely Jenő és Társa** debreczeni cégnek szabad kézből készpénzért eladtam és az érte járó összeget hitelezőim kielégítésére fordítom. Budapest, 1900. május hó 10-én

Előttünk:
Kovács János,
Goldstein Mór.

Silinger Dániel,
Kis-diófa-utca 2.

Hivatkozva a fenti nyilatkozatra, van szerencsém az alanti barmulatos olcsó árakat a t. közönség figyelmébe ajánlani:

Női lasting czugos cipők 1 frittól kezdve. Férfi és női bőrcipők.

Minden színben valódi kézimunkák.

Férfi gallér 8 kr.,

Férfi ingek 78 krtól, óriási választékban,

Mindenféle divatos szalma-kalapok, harrisnyák, eső- és napernyők, leány és fiu ruhák, torna- és kerékpár ingek stb.

gyári áron alól.

Tisztelettel

Székely Jenő és Társa

Főtér, a Hungária mellett.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.